

Міністерство освіти і науки України
Національний аерокосмічний університет
«Харківський авіаційний інститут»

Кафедра «Автомобілів і транспортної інфраструктури» (№ 107)

ЗАТВЕРДЖУЮ
Гарант ОП

(підпис)

Костянтин ДОЛЯ
(ім'я, ПРИЗВИЩЕ)

«29» серпня 2025 р.

СИЛАБУС
ОБОВ'ЯЗКОВОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Виробничі системи на транспорті»

СТУПІНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	<u>Магістр</u>
ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ	<u>І «Транспорт та послуги»</u>
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	<u>І8 Автомобільний транспорт</u>
ОСВІТНЯ ПРОГРАМА	<u>«Автомобілі та автомобільне господарство»</u>

Рівень вищої освіти: *другий (магістерський)*

Силабус введено в дію з 01.09.2025 року

Харків – 2025 р.

Розробник: проф. каф. 107, д.т.н., доцент, Костянтин ДОЛЯ
(посада, науковий ступінь і вчене звання, ім'я, ПРІЗВИЩЕ)

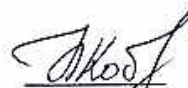

(підпис)

Силабус навчальної дисципліни розглянуто на засіданні кафедри (№107)

Автомобілів і транспортної інфраструктури
(назва кафедри)

Протокол № 1 від « 29 » серпня 2025 р.

Завідувач кафедри к.т.н., доцент
(науковий ступінь і вчене звання)

(підпис)

Наталія КОБРИНА
(ім'я, ПРІЗВИЩЕ)

Погоджено з представником здобувачів освіти:

Здобувач І53т групи

(підпис)

Костянтин РАШЕВСЬКИЙ
(ім'я, ПРІЗВИЩЕ)

Загальна інформація про викладача

ПІБ: Доля Костянтин Вікторович

Посада: професор кафедри автомобілів і транспортної інфраструктури

Науковий ступінь: доктор технічних наук

Вчене звання: доцент

Перелік дисциплін, які викладає:

1. ГІС на транспорті;
2. виробничі системи на транспорті;
3. інженерія людського чинника. ;

Напрями наукових досліджень:

- пасажирські перевезення.

Контактна інформація: k.v.dolia@gmail.com

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Форма навчання	денна, заочна
Курс, семестр	1 курс, 2 семестр
Обсяг дисципліни: кредити ЄКТС/ кількість годин	<u>денна</u> : 5 кредитів ЄКТС / 150 годин (64 аудиторних, з яких: лекції – 32, лабораторні – 32; самостійної роботи - 86) <u>заочна</u> : 5 кредитів ЄКТС /150 годин (8 аудиторних, з яких: лекції – 4, практичні – 4; самостійна робота – 142).
Види занять	лекції, лабораторні (семінари), самостійна робота
Види контролю	підсумковий (семестровий) контроль – іспит
Мова викладання	Українська
Анотація	Виробничі системи на транспорті – це комплекс взаємопов'язаних елементів, які забезпечують створення, обслуговування та експлуатацію транспортних засобів та інфраструктури. Вони охоплюють широкий спектр процесів, від проектування та виробництва транспортних засобів до їхньої експлуатації та утилізації. Виробництво включає в себе проектування, конструювання, виготовлення деталей і збірку транспортних засобів. Обслуговування - забезпечує технічне обслуговування та ремонт транспортних засобів для підтримки їх працездатності. Експлуатація -охоплює використання транспортних засобів для перевезення вантажів або пасажирів. Управління - створює планування, координацію та контроль усіх процесів, пов'язаних з транспортом.
Мета	Теоретично і практично підготувати майбутніх фахівців з виробничих систем на транспорті, а саме: дослідження взаємопов'язаних умов та чинників, що забезпечують успішне виконання виробничої функції як важливої сфери діяльності підприємств автомобільного транспорту; формування підсистем у системах автотранспортних підприємств; особливостей взаємозв'язку визначених підсистем.
Завдання	Завданнями дисципліни є формування у студента знань та умінь в системі автомобільного господарства; організації процесів в підсистемах автомобільного підприємства; моделювання заходів з організації діяльності певних підсистем в системі виробництва продукції транспорту.
Методи навчання	Проведення лекцій, лабораторних занять, індивідуальні консультації (при необхідності), самостійна робота здобувачів за матеріалами, опублікованими кафедрою (методичні посібники), словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.),

	наочні (ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження)
Методи контролю	<i>Поточний контроль:</i> опитування на практичних заняттях; проведення групових та індивідуальних консультацій. <i>Підсумковий контроль:</i> іспит

2. ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ТА ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

У результаті опанування навчальної дисципліни здобувачі повинні набути такі програмні компетентності :	
Інтегральна	здатність розв'язувати спеціалізовані практичні завдання автомобільного транспорту, що передбачає застосування певних теорій і методів інженерії та має ознаки комплексності й невизначеності умов
Загальні	– здатність до пошуку, обробки та аналізу інформації з різних джерел за допомогою сучасних інформаційних та комунікаційних технологій; – здатність бути критичним і самокритичним; – здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети; – здатність працювати в міжнародному контексті; – здатність виявляти ініціативу та підприємливість; – визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків; – здатність діяти соціально відповідально та свідомо.
Фахові (спеціальні)	– вміння застосовувати системний підхід до вирішення інженерних проблем на основі досліджень в рамках спеціалізації; – здатність розуміти і враховувати соціальні, екологічні, етичні, економічні та комерційні міркування, що впливають на реалізацію технічних рішень на автомобільному транспорті; – здатність демонструвати розуміння ширшого міждисциплінарного інженерного контексту і його основних принципів при вирішенні наукових та виробничих проблем у сфері автомобільного транспорту; – вміння виявляти об'єкти автомобільного транспорту для вдосконалення техніки та технологій.
Перелік очікуваних результатів навчання після опанування здобувачами навчальної дисципліни:	
Програмні результати навчання	– демонструвати здатність використовувати спеціалізовані концептуальні знання зі створення, експлуатації та ремонту об'єктів автомобільного транспорту, набуті у процесі навчання та/або професійної діяльності, у тому числі знання і розуміння новітніх досягнень, які забезпечують здатність до інноваційної та дослідницької діяльності; – демонструвати здатність критично осмислювати проблеми у

	галузі автомобільного транспорту, у тому числі на межі із суміжними галузями, інженерними науками, фізикою, екологією, економікою; – вміти приймати рішення з інженерних питань зі створення, експлуатації та ремонту об’єктів автомобільного транспорту у складних і непередбачуваних умовах, у тому числі із застосуванням прогнозування та сучасних засобів підтримки прийняття рішень; – вміти вільно користуватися сучасними методами збору, обробки та інтерпретації науково-технічної інформації для підготовки проектних та аналітичних рішень, експертних висновків та рекомендацій; – вміти знаходити оптимальні рішення при створенні продукції автомобільного транспорту з урахуванням вимог якості, надійності, енергоефективності, безпеки життєдіяльності, вартості та строків виконання; – демонструвати здатність здійснювати часткове або повне управління комплексною інженерною діяльністю у сфері автомобільного транспорту; – демонструвати здатність керувати технологічними процесами у відповідності з посадовими обов’язками, забезпечувати технічну безпеку виробництва в сфері своєї професійної діяльності; – демонструвати здатність визначати ризики, забезпечувати особисту безпеку та безпеку інших людей у сфері професійної діяльності.
--	---

3. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовний модуль 1

Змістовний модуль 1. Виробництво як відкрита система.

Тема 1. Вступ до виробничих систем автомобільного транспорту.

Визначення виробничих систем. Формування підсистем для виробничих систем.

Тема 2. Організація основи виробничих систем.

Закон організації виробничих систем. Закон відповідності виробничих систем цілям. Закон відповідності організації виробничої системи зовнішньому середовищу.

Тема 3. Функції підсистем виробничих систем автомобільного

транспорту. Забезпечення безпеки руху та організації перевезень виробничих систем автомобільного транспорту.

Змістовний модуль 2. Планування роботи підсистем виробничих систем автомобільного транспорту.

Тема 4. Забезпечення медичного та технічного контролю виробничих систем автомобільного транспорту. Принципи роботи підсистем, організаційні основи їхньої діяльності. Практичні особливості застосування у виробничих системах автомобільного транспорту.

Тема 5. Забезпечення протипожежного контролю та організація

діяльності з питань охорони праці виробничих систем автомобільного транспорту. Принципи роботи підсистем, організаційні основи їхньої діяльності. Практичні особливості застосування у виробничих системах автомобільного транспорту.

Лабораторні (семінарські) заняття в рамках дисципліни не передбачені.

Практичні роботи:

Тема 1. Вступ до виробничих систем автомобільного транспорту.

Тема 2. Забезпечення протипожежного контролю та організація діяльності з питань охорони праці виробничих систем автомобільного транспорту.

Тема 3. Забезпечення медичного та технічного контролю виробничих систем автомобільного транспорту.

Тема 4. Забезпечення протипожежного контролю та організація діяльності з питань охорони праці виробничих систем автомобільного транспорту.

Самостійна робота

Підготовка до лекцій; виконання домашніх завдань (розв'язання задач) та підготовка до лабораторних робіт; підготовка звітів до лабораторних робіт; підготовка відповідей на контрольні запитання до лабораторних робіт; підготовка до модульних та семестрових контролів.

Тема 1. Вступ до виробничих систем автомобільного транспорту.

Тема 2. Забезпечення протипожежного контролю та організація діяльності з питань охорони праці виробничих систем автомобільного транспорту.

Тема 3. Забезпечення медичного та технічного контролю виробничих систем автомобільного транспорту.

Тема 4. Забезпечення медичного та технічного контролю виробничих систем автомобільного транспорту.

4. СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

4.1. Розподіл балів, які отримують здобувачі (кількісні критерії оцінювання)

Складові навчальної роботи	Бали за одне заняття (завдання)	Кількість занять (завдань)	Сумарна кількість балів
Змістовний модуль 1			
Виконання практичних робіт	0...25	4	0...100
Всього за семестр			0...100

4.2. Шкала оцінювання: бальна і традиційна

Сума балів	Оцінка за традиційною шкалою	
	Іспит, диференційований залік	Залік
90 – 100	Відмінно	Зараховано
75 – 89	Добре	
60 – 74	Задовільно	
0 – 59	Незадовільно	Не зараховано

5. ПОЛІТИКА КУРСУ

Всі учасники освітнього процесу повинні дотримуватися загальноприйнятих морально-етичних норм і правил поведінки, вимог академічної доброчесності, передбачених «Кодексом етичної поведінки», «Кодексом академічної доброчесності» ХАІ та виявляти дисциплінованість, вихованість, доброзичливість, чесність, відповідальність.

Виявлення ознак академічної недоброчесності регламентуються Статутом ХАІ, «Кодексом академічної доброчесності», Положенням «Про академічну доброчесність» та ін. нормативними та законодавчими документами.

Конфліктні ситуації повинні відкрито обговорюватися в навчальних групах з викладачем, куратором групи, а при неможливості вирішення конфлікту – доводитися до відома керівництва університету, студентського самоврядування / омбудсмена.

Вирішення конфліктних ситуацій, що виникають, регламентуються Положенням «Про комісію з академічної доброчесності» та ін. нормативними та законодавчими документами.

Відображається процедура відпрацювання пропущених занять (знаходження на лікарняному, мобільність та ін.), невиконаних завдань тощо.

Нормативно-правове забезпечення норм академічної етики, політики курсу та впровадження принципів академічної доброчесності ХАІ розміщено на сайті: <https://education.khai.edu/normative/>

6. ЛІТЕРАТУРА ТА ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

Основна:

1. Воробйов, Ю. А. Виробничі системи на транспорті : навч. посіб. до курсового проектування / Ю. А. Воробйов, В. М. Болдовський. – Харків : ХАІ, 2018. – 72 с.

2. Навчально-методичний комплекс дисципліни розміщено на Менторі на електронному ресурсі <https://mentor.khai.edu/course/view.php?id=2650>.

3. Про затвердження Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з надання послуг з перевезення пасажирів і вантажів автомобільним транспортом загального користування (крім надання послуг з перевезення пасажирів та їх багажу на таксі) та Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з надання послуг з перевезення пасажирів та їх багажу на таксі : НАКАЗ від 18.12.2003 N 136/985.

4. Про затвердження Правил проведення державного технічного огляду автомобілів, автобусів, мототранспорту та причепів : ПОСТАНОВА від 26 лютого 1993 р. N 141 <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/141-93-%D0%BF#Text>

5. Про порядок і умови проведення обов'язкового страхування цивільної відповідальності власників транспортних засобів причепів : ПОСТАНОВА N 16 (16-2005-п) від 06.01.2005. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1175-96-%D0%BF#Text>

6. Про затвердження Положення про обов'язкове особистестрахування від нещасних випадків на транспорті : ПОСТАНОВА від 14 серпня 1996 р. N 959. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/959-96-%D0%BF#Text>

7. Про забезпечення безпеки пасажирських перевезень : НАКАЗ N 459/977 (z1230-14) від 19.09.2014. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0048-06#Text>

8. Про затвердження Правил пожежної безпеки для підприємств і організацій автомобільного транспорту України : НАКАЗ N 11 (z0279-15) від 21.01.2015. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0048-06#Text>

9. Про затвердження Положення про медичний огляд кандидатів у водії та водіїв транспортних засобів : НАКАЗ N 124/151 (v0124282-13) від 15.02.2013. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0435-00#Text>

10. Про затвердження Положення про робочий час і час відпочинку водіїв колісних транспортних засобів: НАКАЗ № 337 від 24.06.2021 <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0811-10#Text>

Додаткова:

1. Про транспорт : ЗАКОН УКРАЇНИ від 03.12.2020 № 1054-IX. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/232/94-%D0%B2%D1%80#Text>

2. Про автомобільний транспорт : ЗАКОН УКРАЇНИ № 2173-IX від 01.04.2022 <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2344-14#Text>

3. Про затвердження зразків свідоцтва про реєстрацію машини, талона тимчасового обліку машини, свідоцтва про реєстрацію великотоннажного транспортного засобу або іншого технологічного транспортного засобу, технічного талона транспортного засобу Збройних Сил, бланків та технічного опису бланків технічного талона транспортного засобу Національної гвардії, Державної прикордонної служби, Державної спеціальної служби транспорту, Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації, Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту : ПОСТАНОВА від 31 січня 1992 р. № 47 <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/47-92-%D0%BF#Text>

4. Європейська угода щодо роботи екіпажів транспортних засобів, які виконують міжнародні автомобільні перевезення (ЄУТР) : Статус Угоди N 2819-IV (2819-15) від 07.09.2005. https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_016#Text

5. Про затвердження Типової програми підготовки та підвищення кваліфікації фахівців: НАКАЗ N506/498 (z0771-07) від 16.06.2007. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0478-98#Text>

6. Про затвердження Порядку державної реєстрації (перереєстрації), зняття з обліку автомобілів, автобусів, а також самохідних машин, сконструйованих на шасі автомобілів, мотоциклів усіх типів, марок і моделей, причепів, напівпричепів, мотоколясок, інших прирівняних до них транспортних засобів та мопедів : ПОСТАНОВА від 7 вересня 1998 р. № 1388. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1388-98-%D0%BF#Text>

7. Про затвердження Порядку і умов організації перевезень пасажирів та багажу автомобільним транспортом : НАКАЗ N 483 (z1302-11) від 28.10.2011. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0257-98#Text>

8. Про забезпечення безпеки пасажирських перевезень : НАКАЗ N 459/977 (z1230-14) від 19.09.2014

9. Про затвердження Положення про технічне обслуговування і ремонт дорожніх транспортних засобів автомобільного транспорту : НАКАЗ N 102 від 30.03.98. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0268-98#Text>